

Poruka Njegove Svetosti Patrijarha Ekumenskog Vartolomeja I
na 59.-oj "Ekumenskoj sedmici"
koju promoviše Centar za jedinstvo hrišćana Pokreta fokolara
9-13. maja 2017.

Draga braćo i sestre u Hristu,

U ovoj ekumenskoj sedmici ćemo se vratiti u istoriju, susresti sa sećanjima, naći na raskrsnici ekumenizma i socijalnog aktivizma Crkve. I zaista, kako kaže Apostol Jakov: "Kakva je korist, braćo moja, ako ko reče da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? [...] Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez djela mrtva." (Jk 2:14;26). Ova međuzavisnost vere i dela je u srcu duhovnosti sluškinje božije Kjare Lubik, izuzetne ličnosti za koju smo bili toliko vezani.

Tokom čitavog svog života, nadahnuta rečima Svetoga Apostola Pavla, Kjara Lubik se naoružavala "u oružje Božije, da bi se mogla održati protiv lukavstva đavolskoga" (Ef. 6:11). A ti napadi su bili brojni, naročito tokom Drugog svetskog rata, kada je narod bežao u planine da se spasi.

Ovaj borbeni stav je postao simbol njenog aktivizma. Ona se stavila u službu najsiriomašnjih, najranjivijih. Po tome je slična velikanima koje je upoznala na svom misionarskom putu: patrijarhu vaseljenskom Atenagori, koga je upoznala po prvi put u Carigradu juna 1967.

Sećamo se izuzetnog poštovanja Kjare Lubik prema Patrijarhu, koje se može videti u tekstu napisanom 1972. godine, u kojem piše o svojim utiscima sa susreta sa Njegovom Svetošću Patrijarhom Vaseljenskim. Ovo svedočenje nije samo opis patrijarha vaseljenskog Atenagore, već je i znak ljubavi Kjare prema Njemu. Ona piše: "Sećam se ne toliko reči koje mi je uputio na toj prvoj audijenciji, koliko njegove pojave, skoro natprirodne atmosfere koja ga je okruživala i koju zapažaju svi koji mu se približe. A posebno njegovo srce: srce toliko veliko, tako duboko ljudsko da je u meni probudilo radoznalost da li ću ikada sresti nekoga poput njega".

Ovo su Kjarine sopstvene reči – toliko je bila ponesena ogromnom željom za jedinstvom, jedinstvom tela Hristovog, pomirenja hrišćana u zajednici sa Crkvama.

Tema pomirenja je centralna tema duhovnosti Kjare Lubik. Pomirenje se ostvaruje u odnosu između ljudskog i božanskog. Delo Hristovo u svetu je delo pomirenja, koje prevazilazi religiju, jer i vertikalno i horizontalno povezuje Stvoritelja sa tvorevinom.

Pomirenje u Hristu postavlja Hrista u centar, a čovečanstvo time postaje ikona božija koja je u jednom dinamičnom odnosu saobražavanja. Hristos predstavlja pomirenje. Setimo

se reči apostola Pavla: “Jer Bog bješe u Hristu koji pomiri svijet sa sobom ne uračunavši im grijehе njihove, i metnuvši u nas riječ pomirenja.” (2 Kor. 5:19).

Nadalje, ono sto je interesantno je da Apostol Pavle u prethodnom stihu govori upravo o “tajni pomirenja.” (2 Kor. 5:18). Pomirenje je polazna osnova za razmišljanje da je našа zajednica sa Bogom zapravo naše jedinstvo Crkve i da treba da pređemo, kako se navodi u jednom važnom tekstu luterana i katolika, “iz sukoba u zajednicu”.

Dakle, danas kada slavimo 500 godina od Reformacije, treba da znamo da pravoslavni svet ima svoje mesto u ovom procesu pomirenja. Hrišćanski Istok je često, da ne kažemo skoro uvek, pitan za savet o tome sto se dešavalo u Evropi.

Luterova namera je u početku bila da reformiše Rimokatoličku crkvu iznutra, ali samo-proglašavanje njegovog sopstvenog pokreta, uz pojavu humanizma tog doba, a najviše zahvaljujući pronalasku štampe, dodatno su iskomplikovali crkvenu sliku starog kontinenta. Predstavnici Reformacije su od početka zvali u pomoć Pravoslavnu crkvu, kako svedoče mnogobrojni kontakti iz 16. veka, sve do čuvene prepiske između vaseljenskog patrijarha carigradskog, Jeremije II Tranosa i luterana sa Univerziteta Tubinga, u vezi sa avgustijanskim ispovedanjem vere, koja nije na žalost dovela do istinskog približavanja. Ipak, uspostavljanje bilateralnog dijaloga između Pravoslavne crkve i Svetske luteranske federacije 1981. godine smatra se nastavkom kontakta u 16. veku, što svedoči o neprekidnom uzajamnom interesovanju jedne crkve za drugu.

Dozvolite mi da završim ovu jednostavno obraćanje pozdravljajući sve učesnike na ovoj “Ekumenskoj sedmici”, i da čestitam Pokretu fokolara na iskrenom angažovanju u duhu njihove osnivačice, Kjare Lubik. Želeo bih na kraju da se pomolim da Sveti Duh bude sa svima vama kako biste, po rečima našeg Gospoda Isusa Hrista: “svi bili jedno; kao ti, Oče, što si u meni i ja u tebi, da i oni u nama jedno budu da svijet vjeruje da si me ti poslao”. (Jv 17:21)

Ekumenski patrijarh Vartolomej

U Fanaru, o Vaskrsu 2017. godine